

Kinder Torah

Parashas Bamidbar

בס"ד

The Organization Foundation

"My necklace! My necklace! Where is my pearl necklace? It was on my neck a moment ago!"

"Imma, I am sure that we will find it. Let's look under the table."

"That necklace is very valuable. It belonged to my grandmother."

"Here it is! It was under the bookshelf."

"Boruch Hashem! Thank you Hashem for returning it to me!"

"I see how it fell off, Imma. The clasp came undone. It looks like it needs some repair work."

"I must take it to get fixed right away. If the clasp that holds the necklace is weak, it can fall off my neck at any time. Worse yet, the thread that holds the pearls together can come undone. Then the pearls would scatter all over. It would be almost impossible to find them all."

"My dear wife, do you know that Rav Yerucham Levovitz zt"l, the Mashgiach of the Mirrer Yeshiva, uses the pearl necklace as an example to illustrate a very important principle of Avodas Hashem?"

"Please tell me all about it."

"This week's parasha describes the *seeder* (order) of the encampment of Bnei Yisrael in the Midbar in great detail. We learn about the *degalim* (banners) and their respective tribes, their arrangement around the Mishkan, their numbers, the tasks of the Kohanim and Leviim in putting up, taking down, and transporting the Mishkan. The order of travel is also described in parashas Beha'aloscha. The Torah dedicates much effort to describe this *seeder* in all of its details."

"This week's parasha describes the *seeder* (order) of the encampment of Bnei Yisrael in the Midbar in great detail. We learn about the *degalim* (banners) and their respective tribes, their arrangement around the Mishkan, their numbers, the tasks of the Kohanim and Leviim in putting up, taking down, and transporting the Mishkan. The order of travel is also described in parashas Beha'aloscha. The Torah dedicates much effort to describe this *seeder* in all of its details."

"It must be very important because the Torah does not waste any words."
"That is precisely Rav Yerucham's point. He cites a startling example of the significance of *seeder*. At the end of parashas Emor, the *megadef* (blasphemer) cursed using the sacred Name of Hashem. What

caused him to become so agitated that he committed such a terrible crime? He was not allowed to place his tent in Machane Dan, the tribe of his mother. The tribal encampment followed the tribe of the father, not the mother. He was so upset that he was excluded from the *seeder* of the camp the he felt he belonged to, that he committed a capital crime. This dramatic example shows us the importance of the *seeder* of the tribes in the camp."

"Please tell me more."

"Rav Yerucham had the privilege of learning in the renowned mussar yeshiva of Kelm. They were extremely careful with *seeder* in all of its aspects. He gives examples of how far the concept of *seeder* goes. The Alter of Kelm would rebuke a student who did not place his chair in the proper place. He once wore a garment for thirty years, and then gave it to Rav

Yerucham. It looked liked brand-new.

The Alter never turned his eyes to the sides, he only looked straight ahead. When

Rav Yerucham entered the Beis HaMedrash of Kelm for the first time, he did not see the Alter because he was fearful of raising his eyes. Looking up or around unnecessarily showed a lack of *seeder* in ones actions, and therefore, except in cases of great emergency, it was not done in Kelm. The Alter placed his hat properly on his head at the beginning of the day, and it did not move from there. His learning *seeder* went from beginning to end without interruption. The Alter would speak about Rav Chaim Volozhin who would go to sleep precisely on time, even if he was in the middle of a line in the gemora."

"How does he relate this to the pearl necklace?"

"The knot that ties the string of pearls together is not the main part of the necklace; however, if it comes untied, the entire necklace will fall apart. The knot guards the pearls from getting lost. So too with *seeder*. It is the knot that guards all of the good things in the world. If a person

is *mesudar* (organized), his Torah, tefillah, and mitzvos are all safely guarded. He will get up, pray, begin learning, and finish learning at a fixed time."

"It is relaxing just to think about such a regular schedule."

"This is how Hashem runs His world – precisely. The sun rises at a specific time every day. If it rose a few moments early, the entire world would be thrown off and the damage would be incalculable. This shows us that *seeder* is much more than the knot in the string of pearls; rather it itself is a gem. It is the foundation upon which everything rests. Nothing can be accomplished without *seeder*! It is one of the greatest qualities that a person can possess!"

"Abba, we went looking for a pearl necklace and found something much more valuable – *seeder*. Organization is our foundation."

Kinderlach . . .

Now is the time to work on seeder in your lives. If you develop good habits now, you will have them the rest of your lives. How many different types of seeder can we list? There is seeder in time – keeping on schedule for learning, praying, sleeping, eating, and other activities. Our possessions are also mesudar – our notebooks, schoolbags, closets, clothes, and rooms are neat and organized. Our eating benefits from seeder – we eat only the foods and amounts that are good for us. Our actions are mesudar – we cross the street only at the crosswalk when the light is green. We walk, sit, and stand straight and dignified. Even our thoughts are mesudar! We listen and do not interrupt when someone is speaking to us. We do not let our mind wander during tefillah or learning seeder. We mesader (organize) our middos and are happy, sad, excited, calm, kind, indifferent, etc., as the time and situation require. Seeder organizes our learning. When we learn a gemora, halacha, or mussar thought, we organize it in our minds, categorize it, relate it to other similar ideas, review it, and remember it. Our method of learning is also highly organized, as we systematically proceed through the question and answer process of the Oral Torah. Rav Yerucham said it all – seeder is practically the crown of all good qualities. Organization is the foundation!

והגדת לבנך

פרשת במדבר

סדר: היסוד לבל

להרים את עיניו. הסתכלות למעלה או סביב ללא צורך הוכיחה על חוסר סדר בפעולות האדם, ולכן לא נהגו לעשות זאת בקלם, אלא במקרי חרום. ה'סבא' היה חובש את כובעו בקפידה בתחילת היום, והכובע היה נשאר על מקומו זה למשך כל היום כולו. סדר הלימוד של ה'סבא' התנהל מתחילה ועד סוף ללא הפרעות והפסקות. ה'סבא' היה מדבר על ר' חיים מוולוז'ין שנהג ללכת לישון בדיוק בזמן, גם אם היה באמצע שורה בגמרא."

"כיצד הוא מייחס את כל זה למחרות פנינים?"
"הקשר שבו קושרים את מחרות הפנינים יחד איננו עיקר המחרות; אך אם קשר זה נפרם, כל המחרות תתפרק. הקשר שומר על הפנינים, לבל תלכנה

לאיבוד. כך גם עם מושג הסדר. זהו הקשר ששומר על כל הדברים הטובים בעולם.

אם אדם הוא מסודר, הרי תורתו, תפילתו ומצוותיו שמורות. הוא יקום, יתפלל, יתחיל ללמוד ויסיים את לימודו בזמנים קבועים."

"אפילו המחשבה על סדר-יום כזה, די

בה כדי להרגיע."

"כך ה' מנהל את עולמו - בדיוק, השמש זורחת בשעה מסוימת כל יום. אם היא היתה

זורחת כמה דקות קודם לכן, העולם כולו היה מאבד את איוונו, והנזק היה עצום. דבר זה מראה לנו שסדר הוא הרבה יותר מהקשר שבמחרות פנינים: הוא עצמו אבן יקרה. הוא הבסיס שעליו מושתת הכל. אי אפשר להשיג דבר ללא סדר! זוהי אחת התכונות הנעלות ביותר שאדם יכול לרכוש!"

"אבא, הלכנו לחפש מחרות פנינים ומצאנו דבר הרבה יותר יקר - סדר. הסדר הוא היסוד שלנו."

"המחרות שלי! היכן מחרות הפנינים שלי? לפני רגע היא היתה ענודה לצוארי!"

"אמא, אני בטוחה שנוכל למצוא אותה. בואי נסתכל מתחת לשולחן."

"המחרות הזו יקרה מאוד. היא הייתה שייכת לסבתי, ע"ה."

"הנה היא! היא מתחת לארון הספרים."

"ברוך ה'! תודה לך ה', על שהשבת לי אותה!"

"אני רואה כיצד היא נפלה, אמא. הסגר התקלקל. נראה שיש צורך לתקן אותו."

"אני חייבת לקחת אותה לתיקון מיד, אם כן. אם הסגר של המחרות אינו חזק, הרי היא עלולה ליפול מצווארי בכל עת. ויותר גרוע מזה, החוט שעליו מושחלות הפנינים יכול להינתק, ואז הפנינים תתפזרנה לכל עבר, וספק גדול אם נוכל למצוא את כולן."

"אשתי היקרה, האם את יודעת שר' ירוחם לבוביץ' זצ"ל, המשגיח של ישיבת מיר,

משתמש במחרות פנינים כמשל כדי להמחיש עקרון חשוב מאוד בעבודת ה'?"

"לא, לא ידעתי. ספר לי מה הוא אומר."

"בפרשת השבוע הזה מתואר בפירוט רב סדר החניה של בני ישראל במדבר. אנו לומדים על הדגלים ואלו שבטים נמנים עליהם, על חניית השבטים סביב המשכן, על מספרם של בני ישראל, על תפקידי הכהנים והלוויים בהקמת המשכן, בפירוקו ובנשיאתו. סדר המסע מתואר גם כן - בפרשת בהעלותך. התורה פורשת בפנינו את תמונת מחנה בני ישראל על כל פרטיה ודקדוקיה."

"נראה שזה דבר חשוב מאוד, שכן התורה אינה 'מבזבזת' מילים סתם."

"זוהי בדיוק הנקודה שמעלה ר' ירוחם. הוא מביא דוגמה מפתיעה כדי להמחיש את החשיבות של שמירת הסדר. בסוף פרשת אמור, מסופר על מגדף שמקלל תוך שימוש בשם המפורש. מה גרם לו לצאת מגדרו עד כדי כך שיעבור עבירה כה חמורה? הוא לא הורשה להקים את אהלו במחנה דן, שהיה שבתה של אמו. החניה על פי שבטים נקבעה לפי שבטו של האב, ולא של האם. הוא חש שייך למחנה דן, וכאשר הרחיקוהו משם הוא התרגז כל כך שעבר על איסור חמור זה. דוגמה דרמטית זו מגלה לנו את החשיבות הרבה של הסדר בחניית השבטים."

"מה עוד אמר ר' ירוחם?"

"לר' ירוחם היתה הזכות ללמוד בישיבת המוסר הנודעת, ישיבת קלם. בישיבה הקפידו מאוד על ענייני סדר בכל התחומים. ר' ירוחם מביא דוגמאות להיקף המושג של סדר: ה'סבא' מקלם היה מוכיח תלמיד שלא העמיד את כסאו במקום הנכון. הוא עצמו לבש פעם בגד למשך שלושים שנה, ולאחר מכן נתנו לר' ירוחם; הבגד היה נראה כחדש. ה'סבא' מעולם לא הסיט עינו לצדדים, אלא הביט תמיד ישר קדימה. כאשר ר' ירוחם נכנס לבית המדרש בקלם בפעם הראשונה, הוא לא ראה את ה'סבא' משום שפחד

ילדים יקרים . . .

כעת הזמן לעבוד על שמירת הסדר בחיים. אם אתם מפתחים הרגלים טובים כעת, הם ילוו אתכם למשך כל חייכם. כמה סוגי סדר ישנם? יש סדר בזמן - שמירת הזמנים בלימוד, תפילה, שינה, אכילה ופעולות אחרות. על חפצינו להיות גם כן מסודרים - מחברות, ילקוטים, ארונות, בגדים וחדרים בכלל. האכילה שלנו גם כן טובה יותר כשהסדר נשמר - כשאנו אוכלים רק את המזונות ואת הכמויות המועילות לנו. פעולותינו מסודרות - אנו חוצים את הכביש רק במעבר החציה, ורק באור ירוק. אנו הולכים, יושבים ועומדים זקופים ובצורה מכובדת. אפילו מחשבותינו מסודרות! אנו מקשיבים בשקט ולא נכנסים לדברי חברינו. בזמן התפילה והלימוד, איננו מניחים לעצמנו לחשוב על דברים אחרים. אנו "מסדרים" גם את מידותינו וחשים שמחה, עצבות, התרגשות, רגיעה, אכפתיות או חוסר אכפתיות וכו' בהתאם לצרכי השעה והמצב. שמירת הסדר מיטיבה גם עם לימודנו. כאשר אנו לומדים גמרא, הלכה או מוסר, אנו מסדרים את הדברים בראשנו, מגדירים אותם, משייכים אותם לרעיונות דומים, חוזרים עליהם וזוכרים אותם. שיטת הלימוד גם כן מסודרת ביותר, בשעה שאנו מתקדמים, שלב אחר שלב, בסדרת השאלות והתשובות שממנה מורכבת התורה שבעל פה. וכפי שאמר ר' ירוחם - אפשר כמעט לומר שהסדר הוא הכתר הניצב בראש כל התכונות הטובות. הסדר הוא היסוד!